

Бахчиванжи Валерія Олексіївна,
студентка Юридичного фахового коледжу
Національного університету «Одеська
юридична академія»

Науковий керівник: доцент кафедри
кримінального права Юридичного фахового
коледжу Національного університету
«Одеська юридична академія», кандидат
юридичних наук *Тимофєєва Л. Ю.*

КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ

24 лютого 2022 року у результаті повномасштабного нападу Російської Федерації на Україну, був запроваджений воєнний стан, який триває до сих пір. В результаті нескінченних бойових дій велика кількість кримінальних правопорушень як з боку громадян, так і воєнних, залишаються без наказовими та непоміченими.

У зв'язку з загостренням ситуації, Верховна Рада впроваджує та конкретизує нові ступені відповідальності за певні правопорушення. Таким чином, 24 березня 2022 року Верховна Рада проголосувала за введення в країні кримінальної відповідальності за зйомку Збройних сил України. Відповідні виправлення внесені до статті 114 Кримінального кодексу України. Згідно з документом, за публікацію фото відповідного характеру можна отримати від 3 до 12 років позбавлення волі [1].

Якщо ця ланка правопорушень врегульована дійсним законодавством та визначити таких правопорушників є можливим, то щодо правопорушень через наявність так званої необхідності є дещо складнішим питанням.

Важливим буде підмітити, що вчинення будь-якого кримінального правопорушення в умовах воєнного стану, коли суб'єкт правопорушення умисно використовує таку надзвичайну обстановку для реалізації своєї злочинної мети, визнається обставиною, яка обтяжує покарання (п. 11 ч. 1 ст. 67 КК).

Проте, ця умова не завжди змушує людей уникнути правопорушення. Наприклад, під час обстрілу та евакуації у бомбосховища, частина українського народу зіштовхнулася з тим, що за короткий час їх відсутності, шахраї цим користуються і вчиняють крадіжки квартир та іншого майна. Коли хтось захищає себе від ракети, інші – користуються беззахисним положенням.

Це явище зветься мародерством. Хоча національна поліція та тер. оборона прикладають максимально зусиль задля попередження такого правопорушення та їх ліквідацію, мародерство все ж таки залишається привабливою можливістю «легкого заробітку» для деяких громадян.

Війна не є приводом безкарності будь-яких діянь та їх оправдування. Хоча озброєні сили Росії постійно порушують норми міжнародного воєнного права, та положення всіх укладених договорів, для українців питання достойної оборони є відкритим. На відміну від противника, ми не можемо вбивати мирне населення, погано поводитись з полоненими та робити інші протиправні дії під приводом необхідної міри [2].

Наступним кримінальним та найбільш спірним є правопорушення стосовно корупції. Саме ця стаття стосується, здебільшого, представників держави.

Адже з огляду на великі допоміжні фінансові допомоги, які надходять до нас з інших країн, гуманітарна допомога у вигляді продуктів та речей першої необхідності, контроль їх доставки у потрібній кількості, додержання всіх умов залишається на совість чиновників.

В новинах неодноразово можна було побачити приклад такого мародерства саме з боку працівників державних служб, які також в власних мотивів могли або забрати частину гуманітарної допомоги, або відмовити за так зване «безкоштовне» пересування машин з такою допомогою. Але, здебільшого всі такі кримінальні правопорушення були помічені, а їх виконавці несуть кримінальну відповідальність.

Наразі воєнний стан продовжується і наше суспільство постійно знаходиться під небезпекою, права українців як народу порушуються кожен день, а це дає змогу недобросовісним людям вчиняти кримінальні правопорушення і бути впевненими, що, можливо, це залишиться непоміченим в тяжкий для країни час. Проте, висока правосвідомість та об'єднання зусиль як і законодавця, так і українців, допомагає спільними стараннями знешкодити таку злочинну діяльність та уникнути хаосу серед суспільства.

Список використаних джерел

1. Кримінальний кодекс України від 5 квіт. 2001 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25–26. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

2. Назарчук І. Вторгнення Росії в Україну як акт агресії та зухвале порушення міжнародного права. *Юридична газета ONLiNee*. 2022. URL: <https://jur-gazeta.com/dumka-eksperta/vtorg№e№o№ya-rosiyi-v-ukrayi№u-yak-akt-agresiyi-ta-zuhvale-porushe№e№ya-mizh№arod№ogo-prava.html>.